

da. Ravno tako večkrat revnejši čevljar ali krojač ne dobi svojega zaslužka, ko je naredil čevlje ali suknjo, za kar je bil sicer naročnik blaga prinesel. Sedanji rubežni red nikakor ni ugoden za malega obrtnika.

Gospoda Kunca opomin ni ostal brez vsega vspeha.

Dne 7. aprila so nekateri vladočeški poslanci stavili v tem oziru dva važna predloga.

V prvem predlogu so predlagali, da bi izdelovatelj kakega predmeta, če je on tudi sam dal blago, imel postavno zastavno pravico na narejeno ali preskrbljeno stvar. Predmeti, na katerih bi bila taka zastavna pravica, bi se s posebnimi znamkami zaznamovali. Ta zastavna pravica bi prenehala, ko bi stvar bila plačana ali bi pa opravičenec do zastave v to privolil, pri čemer bi se dotično znamenje s predmeta vzelo. Kdor bi pa sam to znamenje zastavne pravice poškodoval, uničil, ali naredil nevidno, bi pa bil kaznovan z zaporom do trehtednov, če je predmet vreden manj nego 100 gld., in do 3 mesecev pri večji vrednosti.

Na imenovanem znamenji bi bilo ime izdelovalca.

Če se ta predlog vsprejme, vsaj ljudje ne bodo mogli neplačanih predmetov precej prodati, ker se sedaj večkrat zgodi, in obrtnik, ki jih je naredil, bode mogel jih nazaj dobiti, ako ne bi dobil plačila.

Po drugem predlogu bi se pa razveljavile omejitve rubežni, ki so se pred nekaterimi leti vpeljale, ako gre za trjatve malih trgovcev za živila ali pa za zaslužek malih obrtnikov. Nadalje bi se dovolilo, da se za take dolgove smejo zarubiti četrtine plače ali pokojnine, ki jo kdo dobiva, z omejitvijo, da se letnih 300 gld. plače ali pokojnine še ne sme zarubiti.

Za male obrtnike sta ta dva predloga velike važnosti, zato je želeti, da se tudi vsprejmeta. Naloga obrtnikov je, da na shodih opominjajo zastopnike v državnem zboru, da te stvari ne puste ležati. Obrtniki pa morajo biti hvaležni g. Kuncu, da je to stvar sprožil pri enketi, ker sicer bi javaljne bili državni poslanci nanjo opozorjeni.

Kakšen bode pa sad enquete, to se bode pa kmalu pokazalo. Trgovski minister grof Wurmbrand je obljubil, da jeseni predloži zbornici poslanecev na podlagi pri enketi izraženih želja načrt zakona, s katerim se premeni obrtni red. Minister grof Wurmbrand je mož, ki ima srce za obrtni stan, to smo že imeli priliko se prepričati, če bodo le državni poslanci tudi imeli dovolj smisla za ohranjenje rokodelstva, pa se bode vse dobro izvršilo.

Obrtnijske raznoterosti.

Urejenje razstav. V trgovskem ministerstvu se že dolgo poučuje, kako bi uredili tuzemske razstave. Vprašali so se o tem oziru trgovske in obrtne zbornice v Gradci, Inomostu, Pragi, Hebu in Brnu. Potem se je posebna komisija v trgovskem ministerstvu posvetovala o tej zadevi. Sklenilo se je, da se stvar uredi naredbenim potom, ker se zakonodavnemu urejenju stavijo prevelike težave. Državno odlikovanje bode dvojno: 1. darila in 2. priznalni diplomi. Prvo se bode dajalo le na deželnih razstavah, poslednje tudi na krajevnih. Državno darilo bode imelo prednost pred vsakterimi drugimi odlikovanji.

Novi petrolejski vrelci. Na azijskem otoku Sumatra zasledili so silno bogate vire petroleja. V 180 mestih teče petrolej iz vode. Preiskave so pokazale, da je v tem petroleji več kerosina, kakor v petroleji iz dosedaj znanih vrelcev, je torej boljši za svečavo. Ta najdba je jako važna baš sedaj, ko hoče neka velika družba pokupiti vse ameriške in ruske petrolejske vrelce, da bi potem sama določevala ceno temu svetilu.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

(Dalje.)

Družba ni imela primerne zemljišča, kjer bi proizvajala več poskuse ter navajala k izboljšanju gospodarstva, ker je prejšno poskušališče izpremenila v drevnico. Da odpravi ta nedostatek, je glavni odbor leta 1893. vzel v zakup majhno posestvo nedoletnega dediča po gospici F. Blasnikovi na Viči. Posestvo je skoraj popolnoma zloženo in zemljišča (okoli 20 oralov) so prav blizu gospodarskih poslopij. Ta poslopja ter enonadstropna hiša so skoraj nova ter sploh v prav dobrem stanu. Glavni odbor je gospodarska poslopja uredil, kakor se mu je zdelo najprimerneje, in sicer je odločil oddelek za dva konja, za enega bika in eno kravo, drug oddelek pa za 12 mladih bikov. Hlev se je opravil času primerno. V večem govejem hlevu so kameniti žlebovi in samodelavna napajališča. Leta 1893. se je postavila v hlev ta le živina: dve težki žrebetni kobili v četrtem letu, kateri bodeta izvrševali potrebna vozna dela v gospodarstvu, 1 bik plemenjak in 1 krava simentalke pasme ter 8 1—1½ letnih bikov švicke pasme. Kobili smo kupili ob premovanju na Gorenjskem, goved pa v Švici. Glavni odbor je sklenil, da se mora na dvorci gospodariti uzorno in se morajo preprečiti primanjkljaji.

Družbeni samostojni ribarski odsek, ki se je ustanovil l. 1891. in je prevzel vsa opravila, tičoča se povzdige ribarstva, je l. 1892. začel delati na Studenci ribje vališče in vzgojevališče, kakeršno je primerno sedanjim razmeram. Pri tem so ga blagohotno podpirali z denarnimi sredstvi: visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo, visoki dež. zbor kranjski in slavno ravnateljstvo kranjske hranilnice. Sedaj je to podjetje dovršeno.

Družbeno uradno glasilo, ilustrovani kmetijski polmesečni list „Kmetovalec“ s prilogo „Vrtnar“, katero dobivajo družabniki zastonj, izhajalo je l. 1893. uže X. leto. To leto se je „Kmetovalec“ razpošiljal v 3500 iztisih. Začetkom l. 1894. se je priloga „Vrtnar“ opustila, „Kmetovalec“ pa se je povečal ter prinaša tudi sadjarstvo in vrtnarstvo zadevajoče sestavke.

Za družabnike nemške narodnosti je glavni odbor naročil tudi za leto 1892. na račun družbe nemški kmetijski list „Oeconom“. Vsled sklepa predlanskega občnega zbora dobivajo ti udje od leta 1893. naprej tudi „Nannila c. kr. kmetijske družbe in njenih samostojnih od-